

مەملەكەتتىك كەڭەستىڭ اقپارات كەڭەسى «جاڭا داۋىردەكى جۇڭگو جانە دۇنيە جۇزى» اق تىستى كىتابىن جاريالادى

ەلىمىزدىڭ وسزاماندىرىۋ جوباسىن العاشقى ادىمدا كەسكىندەۋى

شىنخۇا اگەنتتىگىنىڭ 9 - ايدىڭ 27 - كۇنى بەيجىڭدە بېرىلگەن خابار-رى (تىلشۈر ياكى يىغۇن، ۋىن شىن). جۇڭخۇا خالىق رەسپۇبلىكاسى قۇرىلدى. ھاندىنىڭ 70 جىلىدىكى بايلىنىشىمەن، مەملەكەتتىك كەڭەستىڭ اقپارات كەڭەسى 9 - ايدىڭ 27 - كۇنى «جاڭا داۋىردەكى جۇڭگو جانە دۇنيە جۇزى» اق تىستى كىتابىن جاريالادى. ورتالىق كومىتەت ۋىگىت بولمىنىڭ ورنىنى باسقاندىن باشقا، مەملەكەتتىك كەڭەس اقپارات كەڭەسىنىڭ مەسلىھەتچىسى شۇي لىن مىنلاردىكى بىلدىردى: «اق تىستى كىتابىن جۇڭگو قايدىن كەلگەن، قايدا بارىدۇ»، «جۇڭگو قانداي دۇنيە جۇزى قۇرۇدۇ لىكىن، قايدا بارىدۇ»، «دۇنيە جۇڭگو دۇنيە جۇزىمەن قانداي قاتار تۇرىدۇ» سىياقتى ماسەلەلەردى توغرى رەكسىيە تىزىپ، جۇڭگونىڭ داۋى جەتتىكتىرىپ، داۋم جولىن، داۋم بەتالىسىن جۇيەلى تانىستىرىپ، جۇڭگو مەن دۇنيە جۇزىنىڭ قارىم-قاتنىشىنى شەكىللەندۈرۈپ، خالىق قارالىق قوعامنىڭ جۇڭگونىڭ داۋمى جۈملىدىكى تانىمى مەن تۇسىنىڭ تەرەققىياتى.

مىليارد 400 مىللىونغا جۇنق خالىق زاتىنىڭ ماتەرىيال تاپشلىغىدىن ارلىپ، جالىپى تۇلعالىق جاققان دوڭگەلەك داۋلەتتى ورتىگە جەتىپ، بۇرىن بولپ كورمەگەن ابروي مەن ۇقققا كەندى. اق تىستى كىتابتا مىنالار باسا دا- رىبەتلىدى: 70 جىلدىن بەرى، جۇڭگو خالىق قۇرالاقان كۇيى شارۋاشلىق قۇرىپ، ۇز كۇشنى سۇيەنىپ ۇمىر ۇسۇرىپ، قاجىرلىقىمەن كۇرەس جۇر- گىزىپ، جاڭاشا ەلم اشتى: 70 جىلدىن بەرى، جۇڭگو دۇنيە جۇزىمەن بايلا- نىسۇ، قىيالىداشۇ بارىسىندا دامىپ، دۇنيە جۇزىنى قۇشاق اشتى، دۇنيە جۇزىمەن ۇيرەندى، دۇنيە جۇزىنى ۇلەس قوستى: 70 جىلدىن بەرى، جۇڭگو ۇزىن دامىتۇمەن بىرگە، دۇنيە جۇزىنىڭ بەيىتىشىلىگىمەن ۇلەس قوسىپ، ۇز ەلدىڭ بىرگە داۋمىنا قوزغۇشۇ كۇش ۇستەدى. اق تىستى كىتابتا: 70 جىلدىن بەرى، جۇڭگونىڭ داۋمىنىڭ ۇساتتى بولۇنىڭ ۇزىمىرلى سەبەبى، جۇڭگو كومۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ باشلىغىدىن، جۇڭگو خالىقى جۇڭگوشا سوتسىيالىزىم سىنىدى دۇرىس داۋم جولىن تاپقاندىغىندا ۇرى ۇسى جولى بويلاپ بۇلجىماستىن جۇرگەن- دىگەندە، دەپ اتاپ كورسەتلىدى. اق تىستى كىتابتا مىنالار باسا دىرېتە- دى: جۇڭگوشا سوتسىيالىزىم جولى - ۇز ەلنىڭ مەملەكەت جاعدىن شىعار ۇتۇيىن ەتىپ بەلگىلەنگەن جولى، خالقتىڭ مۇددەسىن ماڭداي الدى ورنىد- ھا قويغان جولى، رەفورما جاساۋ، جالغالىق اشۇ جولى، ەسك اشۇ بارىسىندا بىرگە داۋمعا تالىپىغان جولى، مەمە- لەكەتتى جاپپاي زاڭ بويىنشا جۈنگە سالۇ جولى. جۇڭگونىڭ بۇل داۋم جولى جۇڭگونىڭ مەملەكەت جاعدىنا ۇيلەسەدى، ۇداۋرىنالاينا سايكەسە- دى، ۇداۋرىدىڭ العا لىكىلەرلەۋنە ىلە- سە نۇرلى داۋم كەلەشەگىن بارغان سايىن ايكىلەي تۇسەدى. خالىقارالىق قوعامنىڭ جۇڭگو- نىڭ داۋمىنى ۇجىتى قاداعالاۋىنا مەزجەس، اق تىستى كىتابتا مىنالار باسا دىرېتەلىدى: مەملەكەتتىڭ بايىپ قۇدرەتتەنۇن، ۇلتتىڭ گۈلدەنۇن، خالىقتىڭ باقتىن جۇزەگە اسىرۇ - جۇڭگو خالىقنىڭ ارمانى ۇرى ۇز ەل خالىقتارىنىڭ ورتاق ارمانى. جۇڭگو- نىڭ داۋمى دۇنيە جۇزى ۇششىن وراي، حاۋىپ - قاتەر جانە سىن - سايسى مەمس. اق تىستى كىتابتا مىنالار اتاپ كورسەتلىدى: جۇڭگو دۇنيە جۇزى ەكونومىكاسى ارتۇنىڭ

ئەنگىزگى ورنىقتىرغىنى جانە قوزغۇ- شى كۇش قاينارى، شار تاراپقا ەسك اشۇ ۇز ەلدىڭ داۋمىنا اناعۇرلىم كوپ وراي تۇدىرادى، جۇڭگو خالىقارالىق قوعامعا اناعۇرلىم كوپ ەھۋەمەتتىك ۇنىم ازىرلەيدى، جۇڭگونىڭ داۋمى باسقا وركەندەپ كەلە جاتقان ەلدەر- گە تاجىرىبە مەن ۇلگى ازىرلەيدى، جۇڭگو استە «مەملەكەت قۇ- دىرەتتەنەسە، زورەكەر بولۇ» جولىمەن جۇرمەيدى. «دۇنيە جۇزىمەن ە بولدى، ادام- زات قايتۇ كەرەك» دەگەن ۇداۋرى سۇراۋىنا سايكەس، اق تىستى كىتابتا مىنالار اتاپ كورسەتلىدى: بۇگىنگى تاڭداى دۇنيە جۇزى ۇجۇز جىلدا بولمايتىن ۇلكەن وزگەرىس شىنىدە سىن - سايسىقا تولى. جۇڭگو ادامزات- نىڭ تاعدىرلاسى ورتىق تۇلغالىسىن قۇرىپ، سەلبەسىپ تەڭ يىگىلككە كەنەلۇ، بىرگە قۇرىپ تەڭ يىگىلكتەنۇ سىنىدى داۋمىدىڭ تىڭ جولىن اشۇدى العا قويىپ، ادامزاتنىڭ داۋمىنا جاڭا تالعام ازىرلەيدى. اق تىستى كىتابتا ۇز ەلدىڭ نىتتىماقتاسىپ، جاڭاشا خالىقارا- لىق قارىم - قاتنىشىن ورناتىپ، جاڭاشا ەكونومىكالىڭ جاهداندىۋىن لىكىلەرلە- تىپ، بىرلەسكەن مەملەكەتتەر ۇيىمىن وزەك ەتكەن خالىقارالىق جۇيەنى قورعاپ، وركەنپەتتەردىڭ ۇسى - كۇيىسىن، ۇزارا ۇلگى ۇزىن لىكىلدەر- لەتىپ، ادامزاتنىڭ تاعدىرلاسى ورتاق تۇلغالىسىن قۇرۇدى بىرگە لىكە- رىلەتىپ، اناعۇرلىم كوركەم دۇنيە جۇزىمەن قۇرۇدى جۈملىدىنۇنۇ تاستالىدى.

«بىر بەلدەۋ، بىر جول» دى بىرگە قۇرۇدىڭ جوعارى ساپالى داۋمىن لىكىلەرلەتىپ، ەلەمدىك جۈنگە سالۇ جۇيەسى رەفورماسى مەن قۇرلىسىنا بەلسەنە ات سالىسىپ جانە ونى جە- تەكتەپ، قاشاندا دۇنيە جۇزى بەيىتتىشىلىگىنىڭ قۇرۇششى، ەلمە- دىك داۋمىدىڭ ۇلەس قوسۇششى، خالىقارالىق ئىتتىپاقىنىڭ قورعاۋششى بولادى. قازىر جۇڭگونىڭ داۋمى جاڭا داۋىرگە ۇتتى. اق تىستى كىتابتا مىنالار اتاپ كورسەتلىدى: جاڭا دا- ۋىردەگى جۇڭگونىڭ جۇڭگوشا سوتسىيالىزىم جولىمەن ۇجۇرۇ بەكىمى وزگەرەيىدى، باسقا ەلدەرمەن ۇزارا ۇيرەنۇ، ۇزارا ۇلگى ۇ، سەلبەسىپ تەڭ يىگىلككە كەنەلۇ بەكىمى وزگەر- مەيدى، دۇنيە جۇزىمەن قول ۇستاسا بىرگە لىكىلەرلەۋ بەكىمى وزگەرەيى- دى. بولاشاقتاى جۇڭگو اناعۇرلىم اشقى، سىيسىمدى كۇيەمەن دۇنيە جۇ- زىمەن قاۋنىشىپ، دۇنيە جۇزىمەن انال- عۇرلىم ۇيىمەدى نىقبادالاستىق قالىپتاس- تىرىپ، اناعۇرلىم العا باسقان جانە گۈلدەنگەن جۇڭگو مەن دۇنيە جۇ- زىن اكلەيدى. اق تىستى كىتابتىڭ سوغىندا مىنالار اتاپ كورسەتلىدى: بۇگىنگى تاڭداى دۇنيە جۇزىمەن ۇز ەلدىڭ بولاشاق تاعدىرى قازىرگەدى تەغىز بايلىنىسىپ كورمەگەن. ۇزىر مەملە- كەت پەن دۇنيە جۇزىنىڭ بولاشاق تاعدىرى تىنىستاس، بىردەي نىسانا- مەن نىتتىماقتاسىپ، ورايدان تەڭ يىگە- لىكتەنىپ، سىن - سايسىتاردى بىرگە قارىسى العاندا عانا، ادامزاتنىڭ تاعدىر- لاسى ورتاق تۇلغالىسىن قۇرىپ، اناعۇر- لىم كوركەم دۇنيە جۇزىمەن قۇرىپ، اناعۇرلىم نۇرلى بولاشاقتا بەت ۇلۇعا بولادى. «جاڭا داۋىردەگى جۇڭگو جانە دۇنيە جۇزى» اق تىستى كىتابى العى ۇسوز، نەگىزگى مامۇن جانە سوغىسى سوزدەن قۇرالغان، جالىپى 29 مىڭتان استام ارىپتەن تۇرادى. اق تىستى كىتاب جانىزۇ، اعلىشىن، فرانسۇز، ورس، نەمس، يىپان، اراپ، جاپون سىياقتى 8 تىلدە تا- راتىلادى، خالىق باسپاسى، شەتەل تىل- ەدىر باسپاسىنان جەكە - جەكە باسلىپ شىعبى، بۇكىل ەلدەگى شىنخۇا كىتاب دۇكىندە. سىكانەلفىز رىندە تاراتىلادى.

1964 - جىلى 12 - ايدىڭ 21 - كۇ- نىنەن 1965 - جىلى 1 - ايدىڭ 4 - كۇنى- نە دەيىن، 3 - كەزەكتى مەملەكەتتىك خالىق قۇرۇلتايىنىڭ 1 - ۇماجلىسى بەيجىڭدە اشىلدى. جۇڭگو كومۇنىستىك پارتىيىسى تۇغىشى رەت رەسىمى جانە تولىق نۇردە بۇكىل ەل خالىقتا «تورت- تى وسزاماندىرىۋ» مىندەتىن العا قويدى. جۇ ىنلاي زۇڭلى «ۇكىمەت قىز- مەتىنەن بايانداما»دا بىلاي دەپ جارىلا- دى: خالىق شارۋاشلىغىن رەتتەۋ مىندە- دەتى نەگىزىنەن ورنىدىلىپ، نۇتاس خالىق شارۋاشلىغى جاپپاي جاقساردى. الدا خالىق شارۋاشلىغىن دامىتۇدىڭ باستى مىندەتى «نىم ۇزاق بولماغان تارىخى مەزگىلدە ەلمىزدى وسى زاماندى ەي ۇنل شارۋاشلىغىنا، وسى زاماندى وندەركاسىپكە، وسى زاماندى مەملەكەتتى قورعانىسىنا جانە وسى زاماندى عىلىم - تەخنىكاغا يە سوتسىيالىستىك قۇدرەتتى ەل ەتىپ قۇرىپ، دۇنيە جۇزىنىڭ ورنىق دەڭگەيىنە جەتۇ جانە ونى باسپ وزۇ». «تورتتى وسزاماندىرىۋ» دى جۇزەگە اسىرۇ ۇششىن، 3 - بەسىجىلىق جوسپاردان باستاپ، 1 - قادامدا دەرىس ۇيرىشاما كەمەلدى وندەركاسىپ جۇيەسى مەن خالىق شارۋاشلىغى جۇيە- سىن ورناتۇ؛ 2 - قادامدا ۇنل شار- ۋاشلىغىن، وندەركاسىپتى، مەملەكەت قورعانىسىن جانە عىلىم - تەخنىكаны وسزاماندىرىۋدى جاپپاي جۇزەگە اسىرىپ، ەلمىز ەكونومىكاسىنىڭ دۇنيە جۇزىنىڭ الدىڭعى لەكىندە جۇرۇنەنە مۇمكىندىك جاساۋ. «يۇڭگۇنىڭ تاۋدى كوشىرۇ» سىياقتى نەشە مىڭ جىل تارالعان مىسال كىتەپمە. 1957 - جىلى 10 - ايدىڭ 9 - كۇنى ماۋ زىدۇڭ شاندىڭ ولكەسى جۇيىنان ۇدانى لىجىياچى قىستانىنىڭ جەردى رەتكە سالۇ، سۇ يىكىلگى سىتە- رىن وركەندەتۇ، عىلمى جولىمەن گەن گۇ ارقىلى استىقتىڭ ۇنىم مولشەرىن زور مولشەردە جوعارىلاتىپ، بۇكىل قىستاننىڭ بەت - بەينەسىن شىت جاڭا تۇسكە نەگىزگەندىكى جۈملىدىكى باياد- دىمانى وقىعاندا، قالاىمىن سىلتەي ۇ- سىپ، «يۇڭگۇنىڭ تاۋدى كوشىرۇ، جۇڭگونى جاڭارتۇ» سىنىدى وسى ۇلى رۇختىڭ شاپتاندىرىۋىمەن، جۇڭگو خالىق مەملەكەت جەرىن قايتادان وڭاۋ- دىڭ سان - ساناقسىز ايبىندى جىرلاردىن جازدى، اسىرەسە، 20 - عاسىردىڭ 60 - جىلدارىنىڭ باسنداعى قىيىنلىق مەزگى- لىندە، بۇكىل ەل خالىقى ۇنر قىيىنلىقتە- تىڭ سىناى الدىندا، جارىلىستىق ابات- پەن جانە زاتىنىڭ ماتەرىيال تاپشلىغىمەن كۇرەس جاسادى. سانىشى ولكەسى شىياڭ ۇدانى داجاي قىستاي بۇقاراسى- نىڭ ۇز كۇشنى سۇيەنىپ ۇمىر ۇسۇرىپ، قاجىرلىقىمەن كۇرەس جۇر- گىزۇ مەن حىنان ولكەسى لىنشىان ۇدانى (قازىرگى لىنجوۋ قالاسى) خالىقنىڭ قىزىل تۇ توعانىن قازىپ، جەر - سۇدى قايتادان ورنالاستىرۇ سولاردىڭ شىنىدەگى تاڭداۋلى ۇاكىل- ەدر ەسەپتەلەدى. داجاي، سانىشى ولكەسى جىنجۇڭ تايچاڭشان تاۋى سىلەمىندەگى تەغىز دەڭگەيىنەن بىيىكتىكى 1000مەتردەن استان تاۋلى وڭىردە. بۇل اراننىڭ جارا- تىلىستىق شارىت - جاعدايى ناشار، جەرى قۇنارسىز. داجايلىقتار پارتىيا- بابارى

«يۇڭگۇنىڭ تاۋدى كوشىرۇ» جۇڭگونى جاڭارتۇ»

چەيكاسىنىڭ باستاۋىندا قاجىرلىقپەن سىتەپ، ناقتى دىستەر تىندىرىپ، بارىن سالىپ جۇمىسى سىتەدى، 1953 - جىلدىن باستاپ 5 جىل ۇاقىتپەن بۇكىل قىستانقا- عى 7 اڭعاردى وزگەرتىپ، تەرەك شات- قالداردى قۇنارلى گەستىككە اينالد- رىپ، «بۇكىل ەلدىڭ ۇنل شارۋاشلىق شەبىندەگى تۇ» دەگەن داقتقا يە بولدى. 1962 - جىلى بۇكىل ەلدەگى زور اپات جانە ۇنر قىيىنلىق جاعدايىندا، داجايدىڭ استىنىڭ مۇ باسندىق ۇنىم مول- شەرىنەن 530 جىڭ ارتىق بولدى. حىنان ولكەسى لىنشىان ۇدانى تايچاڭشان تاۋىنىڭ شىعبى سىلەمى جەلەلدەن ۇنر قۇاڭ، سۇ تاپشى جەر. لىنشىان ۇدانىنىڭ خالىق ۇداندىق پارت- كومىنىڭ باستاۋىندا، جالغى وزەننىڭ سۇن لىنشىان ۇدانىنا باستاپ كەلۇدى جۇرەكتىلىكپەن ويلاپ، «لىنشىان ۇدان- نىڭ جەر - سۇن قايتادان ورنالاستىر- دى». 1960 - جىلدىڭ باسندا لىنشىان ۇدانىنداى 37 مىڭ بۇقارا تايچاڭشان تاۋىنا شايقاس باستادى. 5 جىل جاپالى كۇرەس جۇرگىزۇ ارقىلى 1965 - جىلى 4 - ايدىڭ 5 - كۇنى قىزىل تۇ توعاندا- نىڭ نەگىزگى ارناسىنا سۇ جۇرگىزىلدى. وسدان كەيىن 7 - جىل ۇاقتتا تارماق ارنانى سەپتەستىرۇ، نەگىزگى ارنانى بىيىكتەتۇ، بەكەمدەۋ جۇرگىزد- لىپ، 1974 - جىلى 8 - ايعا جەتكەندە قىزىل تۇ توعانىنىڭ قۇرىلىسى جاپپاي اياقتالدى. «جاساندى قۇس جولى» دەگەن اتقاقتا يە بولغان قىزىل تۇ توعا- نى جەرگىلىكتى ورنىنىڭ ەكونومىكاسى مەن قوعامنىڭ داۋمىنا وراسان زور ۇلەس قوستى، ول كۇنى بۇگىنگە دەيىن بەلسەندى وندەلگىن ساۋلە- لەندىرۇدە. (شىنخۇا اگەنتتىگىنىڭ 9 - ايدىڭ 26 - كۇنى بەيجىڭدە بېرىلگەن خابارى)

نومرلەردە جاڭا ۇداۋرى ماداقتالىپ، جاڭا داۋىرگە تالىپنىۋ دارىپتەلىپ، شىنجياڭداى ۇز ۇلت خالىقنىڭ شى جىيىنىڭ جولداسى ۇيتقى ەتكەن پارتىيا ورتالىق كومىتەتىنىڭ تۇڭرەگىنە تەغىز نىتتىماقتاسىپ، بەرەكە- بىرلىككە كەلىپ. ەل بىرلىگىنەن بەرىك قامال سوعىپ، جاڭا داۋىردەگى پارتىيانىڭ شىنجياڭدى جۈنگە سالۇ جالىپ جوبا- سىن بۇلجىماستىن دايەكتىلەندىرىپ، كورنىكتى شىنجياڭدى كوركەيتىشىپ، وتان ارمانىن بىرگە جۇزەگە اسىراتىن ورتاق جۇرەك ۇنى شىنشىا سۇيىس- پەندىلىكپەن ايكىلەندى. ەك سوغىندا بۇكىل الاڭداعىلار ورنىدارىن تۇرىپ، بىرلىكلىك داۋىس- پەن «وتاندى جىرلايمىز» ۇنىن اسقاقتا- تاتا شىرقادى، مەملەكەت تۇي جەلبە- رەپ، ۇن ۇنىنى اسقاقتاپ، ساۋىق كەش تىڭ ورلەۋگە كوتەرىلدى. نۇتاس

اق تىستى كىتابتىڭ تولىق مازمۇنى ەكى ۇلشەمدى كودتى سىكانەلفىز